

Rättelseblad för vägledningen för barnhälsovården

Den här informationen vänder sig till dig som har eller beställer en tryckt version av vägledningen för barnhälsovården, artikelnummer 2014-4-5.

Följande förändringar har skett i Socialstyrelsens författningar sedan vägledningen trycktes i april 2014:

- Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2003:16) om anmälan om missförhållanden enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) har ersatts av
- Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2014:6) om handläggning av ärenden som gäller barn och unga (maj 2014) som bland annat handlar om socialtjänstens mottagande av anmälningar om barn som far illa.
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:4) om våld i nära relationer har trätt i kraft den 1 oktober 2014. Den innehåller bland annat krav på rutiner för anmälningar till socialtjänsten om barn som kan vara våldsutsatta eller kan ha bevittnat våld.

Det innebär att några få sidor i kapitlet *Barn som far illa eller riskerar att fara illa* har ändrats i pdf-versionen av vägledningen, men inte i den tryckta versionen. Se tabell på nästa sida.

Behov av ändring i den tryckta versionen – sida och stycke	Ny text i pdf-versionen på www.socialstyrelsen.se
Sid 98: Tillägg i text har skett i tredje stycket under mellanrubriken Vad ska barnhälsovården reagera på?	<p>Vad ska barnhälsovården reagera på? <i>Tredje stycket:</i> Ibland finns det tydliga tecken. Det kan vara blåmärken eller andra fysiska skador som indikerar att ett barn är utsatt för våld. <i>Ny text:</i> Om ett barn visar symtom eller tecken som väcker misstanke om att barnet har utsatts för eller bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot en närstående, ska vårdgivaren se till att hälso- och sjukvårdspersonalen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. gör en anmälan till socialtjänsten enligt 14 kap. 1 § SoL, 2. ställer frågor till en medföljande vuxen om orsaken till symtomen eller tecknen, 3. frågar barnet i enrum om orsaken till symtomen eller tecknen när så är möjligt och med hänsyn taget till barnets ålder och mognad samt vårdnadshavarens samtycke, om sådant behövs, och 4. beaktar vilka behov barnet kan ha av vård såväl fysiskt som psykiskt med anledning av våldet. <p>Detta framgår av 8 kap. 8 § i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:4) om våld i nära relationer. <i>Tidigare text fortsätter från:</i> Barn som far illa kan också visa tecken på vanvård med dålig hygien eller ovårdade kläder. /.../</p>
Sid 100: Nytt stycke har lagts till innan mellanrubriken Anmälningsskyldighet	<p><i>Nytt stycke:</i> Om en vuxen kommer till barnhälsovården och visar symtom eller tecken som väcker misstanke om att hon eller han har utsatts för våld eller andra övergrepp av en närstående, ska vårdgivaren se till att hälso- och sjukvårdspersonalen frågar den vuxne i enrum om orsaken till symtomen eller tecknen. Om misstanke kvarstår om våld eller andra övergrepp, ska vårdgivaren se till att personalen bland annat</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tar reda på om det finns barn i den vuxnes familj, 2. gör en anmälan till socialtjänsten enligt 14 kap. 1 § SoL. <p>Detta framgår och mer finns att läsa i 8 kap. 9 § SOSFS 2014:4.</p>
Sid 101: Titeln på handboken i första mening i första stycket har ändrats under mellanrubriken Samråd eller konsultation innan anmälan . Fotnoten längs ner på sidan har utgått.	<p>Samråd eller konsultation innan anmälan Socialstyrelsens handbok Anmäla oro för barn - Stöd för anmälningsskyldiga och andra anmälare ger vägledning om anmälan [285].</p> <p><i>Not 1 på sidan har utgått</i></p>
Sid 101: Hela stycket under mellanrubriken Samråd och internt stöd har ersatts med ny text.	<p>Samråd och internt stöd Den som får kännedom om eller misstänker att barnet far illa har ett personligt ansvar för att anmälan görs. Det är viktigt att arbetsledningen är observant på om personalen behöver handledning och stöd i en anmälningssituation. Varje arbetsplats kan därför behöva utarbeta rutiner för det stöd som behövs i samband med att en anmälan övervägs, görs eller har gjorts. Personal kan behöva rådgöra med sin chef eller andra erfarna kollegor på arbetsplatsen om situationen är sådan att en anmälan ska göras eller inte och vad man bör säga till familjen.</p>
Sid 102: Stycket under mellanrubriken Anmälan till socialtjänsten – helst skriftligt har ersatts av en ny text.	<p>Anmälan till socialtjänsten – helst skriftligt Anmälan kan vara skriftlig eller muntlig. JO har i flera beslut pekat på att en anmälan från någon som är anmälningsskyldig bör göras skriftligt med hänsyn till de ingripande åtgärder av socialnämnden som den kan medföra (se bland annat JO 2012/13 s. 268 och 2007/08 s. 261). I bråds-kande fall kan anmälan göras muntligt som sedan bekräftas skriftligt i efterhand. (Se bland annat JO1996/97 s. 268 och 1992/93 s. 341).</p>
Sid 102: Not 285 stryks i slutet av första stycket under mellanrubriken Återkoppling	<p>Återkoppling Hälso- och sjukvårdspersonalens erfarenheter från nedlagda socialtjänstutredningar eller brist på återkoppling på de fall som har anmälts, har ibland lett till att man inte har gjort fler anmälningar [286].</p>